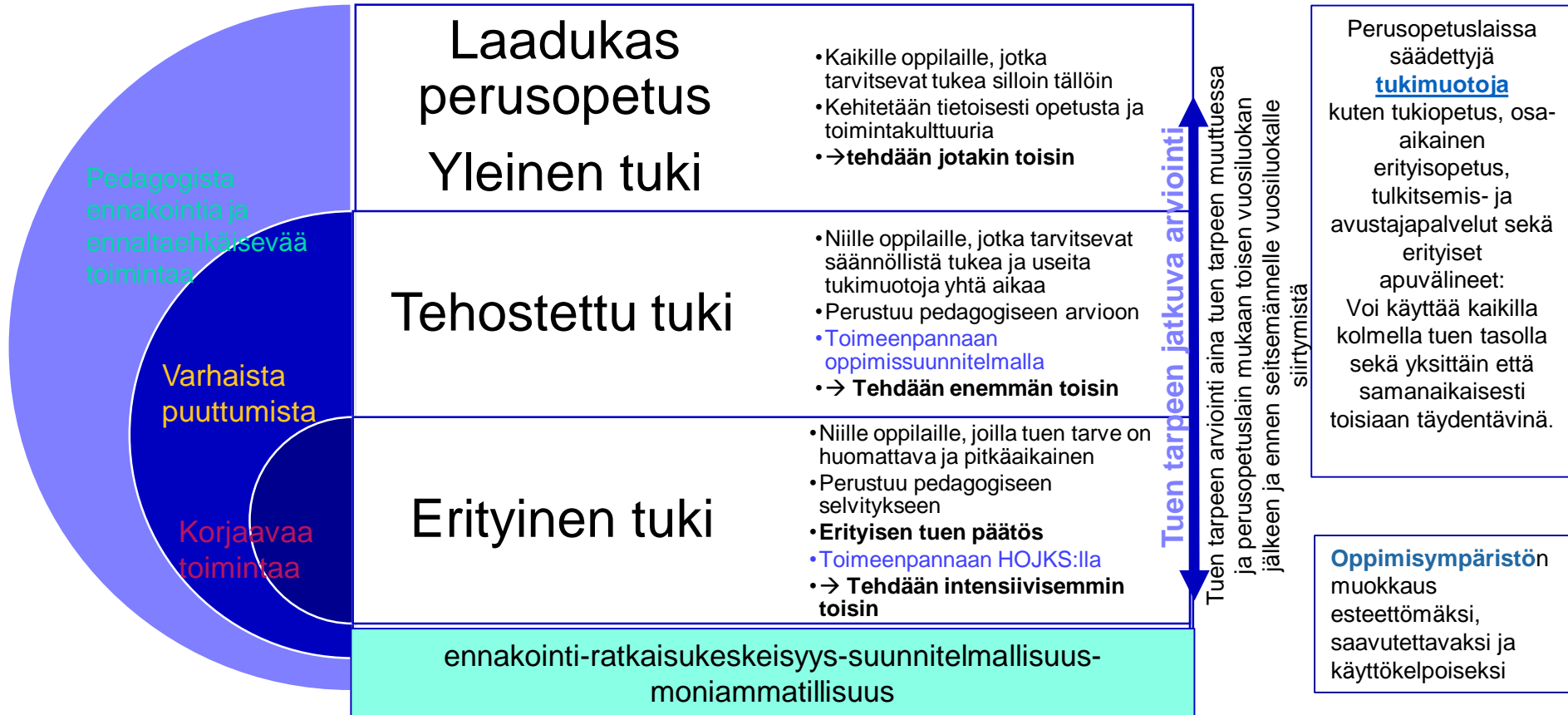

Oppimisen ja koulunkäynnin tuki

LAPE kutsuseminaari 19.9.2018

Pedagoginen tuki perusopetuksessa

Lukujärjestykseen ja resurssointiin liittyvät rakenteet:

- oppituntien palkitus
- tukiopetuksen järjestäminen
- osa-aikainen erityisopetus
- samanaikaisopetus
- opetusryhmiin jakaminen
- avustajapalvelujen kohdentaminen

Koulutasoiset tuen rakenteet

Opetusjärjestelyt

- Joustava ryhmittely luokassa
- Joustava ryhmittely luokkien kesken (palkit)
- Tukiopetus / Ennakoiva tukiopetus
- Samanaikaisopetus
- Osa-aikainen erityisopetus
- Monipuoliset opetustavat
- Toimintatapojen eriyttäminen

Oppimisympäristö

- Ärsykkeiden karsiminen
- Työskentelypaikan harkittu valinta
- Kuvien käyttö päiväohjelmassa ja ohjeissa
- Struktuuri

PEDAGOGISET
TUKITOIMET
KÄYTÄNNÖSSÄ

Käyttäytymiseen ja työskentelyyn liittyvät tukitoimet

- Palaute- ja palkkiojärjestelmät
- Oppilaan kanssa tehtävät sopimukset
- Struktuuri
- Tauottaminen

Materiaalit

- Eriytetty oppimateriaali
- Tehtävien jakaminen osiin
- Apumateriaalien ja -välineiden käyttö

Oppisisällöt & arviointi

- Sisällön eriyttäminen
- Tuotoksen eriyttäminen
- Erityiset painoalueet (tehostettu & erityinen tuki)
- Monipuolinen osaamisen näyttö (esim. suulliset kokeet)

Oppimisen tuen järjestäminen ja erikoissairaanhoido

Yhteistä rajapintaa

- Pidentetty oppivelvollisuus: edellyttää asiantuntijalausuntoa
- Oppilaan opiskelun tukitoimien suunnittelu seuraavissa siirtymävaiheissa
 - esiopetus
 - esiopetuksesta kouluun
 - alakoulusta yläkouluun
 - yläkoulusta toiselle asteelle
 - oppilaan muuttaminen toiseen kouluun tai kuntaan
- Erikoissairaanhoidon oppilaat: sairaalaopetus, tuettu/polikliininen erityisopetus
- Erityiset opetusjärjestelyt (perusopetuslaki 18 §)
 - koulupäivän lyhentäminen
 - yksityisopetuksen järjestäminen } → terveydelliset syyt

Asiantuntijalausunnot

- Kunnat voivat linjata, missä tilanteissa tarvitaan pedagogisen selvityksen tueksi aina myös asiantuntijalausunto.
- Opetuksen järjestäjä voi myös pyytää asiantuntijalausuntoa tarvittaessa pedagogisen selvityksen tueksi.

Asiantuntijalausuntoa vaaditaan:

- Pidennetty oppivelvollisuus
 - Kuuluminen vaikeimmin kehitysvammaisten opetukseen
 - Poikkeava koulun aloitus (vuotta aiemmin tai myöhemmin)
 - Erityiset opetusjärjestelyt, PoL 18 § (terveydelliset syyt)
 - Sairaalaopetus, muu tuettu erityisopetus (tuetut/polikliiniset erityisluokat)
 - Tietyt kaupunki- /aluetasoiset erityisluokat (esim. autismin kirjon opetus Helsinki ja Espoo, Vantaa)
 - Koulukuljetus yksilön tilanteeseen perustuvista syistä
 - Opetuspaikan osoittaminen oppilaan terveydellisten syiden perusteella
- Kuntakohtaisia linjauksia:
 - Koulun aloitus erityisessä tuessa (Vantaa)
 - Oppiaineiden oppimäärien yksilöllistäminen (Helsinki, Espoo)

Asiantuntijalausunnon sisältö

Asiantuntijalausunto perusopetuksessa = lausunto tai muu kirjallinen selvitys

Asiantuntija: Pääsääntöisesti koulun tai hoitotahon lääkäri tai psykologi, mutta myös muu sosiaali- tai terveydenhuollon ammattilainen voi joissain tapauksissa laatia riittävän asiantuntijalausunnon

Poikkeuksena: Koulukuljetusta koskien asiantuntija voi olla myös

Koulun oppimisen tuen järjestämiseen liittyvä moniammatillinen työryhmä (mikäli lausuntoa ei ole mahdollista saada muilta tahoilta) /Espoo

Oppilaan oman opettajan lausunto 1-3 luokkalaisilla riittää/Helsinki

Asiantuntijalausunnon sisältö: lausunnossa on ensisijaista olla kannanotto oppilaan toimintakyvystä. Suositukset tulee perustella yksilöidysin perustein.

Perusopetuslain 31§ mukaiset tukitoimet: Vammaisella ja muulla erityistä tukea tarvitsevalla oppilaalla on lisäksi oikeus saada maksutta opetukseen osallistumisen edellyttämät tulkitsemis- ja avustajapalvelut, muut opetuspalvelut, erityiset apuvälineet sekä 39 §:n nojalla järjestettävät palvelut.

Lausunnon luonne: Lausunto on aina luonteeltaan **suositus ja päätöksentekijä harkitsee päätöksensä** lausunnon perustelujen, kaupungin linjausten sekä opetusjärjestelyjen näkökulmasta. Päätöstä ei siis automaattisesti tehdä lausunnonantajan mahdollisen suosituksen mukaan. Tämä on tärkeää huomioida viestittäessä perheelle mahdollisista opetusjärjestelyistä ja suosituksista.

**Mitä kehittämistarpeita koulujen
ja erikoissairaanhoidon välisessä
yhteistyössä on?**